

Kolkovanje vlog na zemljiško prometno komisijo, da pripusti prenos lastnine.

Cesarski ukaz od 9. avgusta 1915 drž. zak. št. 234 o odsvojitvi kmetijskih in gozdnih zemljišč je vpeljal takozvane komisije za promet zemljišč. Po tem ukazu je vložiti skoro za vsako kupno pogodbo na omenjeno komisijo prošnjo, da pripusti prenos lastnine. V § 14. določa ta ukaz, ta so take vloge, zapisniki, njih priloge ter uradni odpravki prosti pristojbine.

Sedaj veljavni zakon o taksah in pristojbinah je po mnenju generalne direkcije posrednih davkov to oprostitev ukinil in sicer v členu 6. točka 15. drugi odstavek. Tega mnenja so tudi mnoga sodišča, ki zahtevajo za take prošnje takso po tar. post. 1 in 5. taksnega zakona, to je 25 Din. Na isto stališče se je postavila tudi enketa pravnikov v Ljubljani. Le maloštevilni sodniki, odvetniki in notarji so branili nasprotno stališče, namreč, da so prošnje na komisijo za promet z zemljišči kljub čl. 6., točka 15., drugi odstavek taks. zakona še nadalje kolka proste, oprti pri tem na člen 6. točka 1. taksnega zakona, ki določa, da so vloge, ki jih predlagajo privatne osebe v javnem interesu in na podlagi odredb poedinih zakonov državnim oblastvom, proste plačila takse. Kakor drugod, tako je torej tudi v tem oziru novi taksni zakon povzročil nejasnost. Saj je finančno ministrstvo samo izdalo v konkretnih primerih o plačilu te takse dve povsem nasprotni rešenji in sicer od 24. maja 1924 št. 18.135 in od 3. oktobra 1924 št. 26.587. V prvem rešenju je izrečeno, da so take prošnje po čl. 6. točka 1. zakona o taksah oproščene od taks, v drugem rešenju pa da niso oproščene. Generalna direkcija posrednih davkov je na to ugotovila, da je pravilno samo drugo rešenje finančnega ministrstva od 3. oktobra 1924 št. 26.587 ter da je plačati za prošnje radi odobrenja kupnih pogodb na komisijo za promet z zemljišči tako po tar. post. 1 in 5 taks. zakona, češ da so s točko 15. čl. 6. zadnji odstavek taks. zakona ukinjene vse oprostitve od taks, predvidene v posameznih zakonih, oprostitvev po točki 1. čl. 6. taks. zakona pa da se na take primere ne utegne nanašati. Zakaj se ta oprostitev ne utegne nanašati

na prošnje v zemljiškopromenih zadevah, generalna direkcija ni utemeljila.

Člen 6. točka 1. določa: Plačila takse se oproščajo vloge, ki jih predlagajo privatne osebe v javnem interesu in na podstavi odredb poedinih zakonov državnim oblastvom.

Kdor je ukaz o odsvojitvi kmetiških in gozdnih zemljišč ter ukaz pravosodnega ministrstva od 11. avgusta 1915 drž. zak. št. 233 le enkrat vsaj površno prečital, mu je takoj jasno, da je prvi ukaz izšel v javnem interesu in da vlagajo privatne stranke prošnje na zemljiško prometno komisijo le v javnem interesu. Da se morajo take prošnje vlagati na podstavi odredb poedinega zakona ali drugače, je menda nedvomno. Gre torej samo za »javni interes«, to je za vprašanje, ali vlagajo privatne osebe prošnje na zemljiško prometno komisijo v javnem interesu.

Naj navedem iz ces. ukaza samo nekaj določb. Iz teh je takoj razvidno, v kakšnem interesu morajo stranke vlagati navedene prošnje in ali je komisija za promet z zemljišči tudi »državno oblastvo«. Cesarski ukaz namreč določa:

§ 1. točka 1.: »Dokler trajajo izredne razmere, ki jih je povzročila vojna, je prenos lastnine zemljišča, ki je namenjeno kmetiškemu ali gozdarskemu obratu, s pravnim opraviлом med živimi dopusten le s pritrditvijo komisije, pristojne za to odložitve.«

§ 4.: »Komisija mora pripustiti prenos lastnine, ako to ne nasprotuje ob č e m u i n t e r e s u, da se ohrani krepak kmetiški stan.«

§ 8. točka 1.: »Odločevati o dopustnosti prenosa je pristojna upravna komisija (komisija za promet z zemljišči), ki jo je ustanoviti na sedežu vsakega okrajnega sodišča.«

§ 8. točka 2.: »Komisija je sestavljena iz predstojnika okrajnega sodišča, enega člana, ki ga imenuje politično okrajno oblastvo, predstojnika občine itd.«

§ 10. točka 1.: »Komisija se more poslužiti sodelovanja državnih in avtonomnih oblastev itd.«

§ 15. točka 1.: »Kdor poda neresnične in nepopolne podatke, ga kaznuje predsednik komisije z denarno kaznijo do pet tisoč kron ali z zaporom do šestih mesecev.«

Upošteevajoč še dejstvo, da bi moral biti cit. ukaz v interesu strank že davno ukinjen, da se drži v veljavi le še radi državnih interesov ob meji, da imajo stranke vsled tega prav nepotrebnega ukaza samo sitnosti in stroške, je jasno, da se določbe taks. zakona čl. 6. točka 1. nanašajo tudi na imenovani ukaz in da bi vloge na komisijo za promet z zemljišči za pri-pustitev prenosa lastnine morale biti kolka proste.

Dr. I. G.

Darilna pogodba za primer smrti in taksni zakon.

Darilna pogodba za primer smrti stopi po svojem bistvu šele tedaj v pravnoveljavno moč, če obdarovanec darovalca preživi. Po avstrijskem pristojbinskem zakonu od takih pogodb pristojbini niso odmerjali in izterjali takoj, temveč šele tedaj, ko je taka pogodba stopila v veljavno moč, kar je edino pravilno; do tedaj so držale davčne oblasti take pogodbe v evidenci.

Dandanes je pa taksa glede odmere prenosne pristojbine raznovrstna. Nekateri davčni uradi predpisujejo in zahtevajo pristojbino od take pogodbe takoj, drugi zopet imajo take pogodbe v evidenci, dokler ne stopijo v veljavo, Nekateri davčni uradi so nekaj časa predpisovali in izterjevali pristojbine od takih pogodb, pozneje pa so to zopet opustili ter jih drže sedaj samo v evidenci, dokler ne stopijo v veljavo. Kakšne posledica ima, če davčne oblasti predpišejo in izterjajo takoj pristojbine od takih pogodb, naj dokaže nastopni primer:

Stranka je zaprosila za povrnitev vplačane pristojbine, ker je bila darilna pogodba za primer smrti pozneje pravilno preklicana s posebnim notarskim zapisom. »Direkcija posrednih poreza« je to prošnjo enostavno zavrnila z motivacijo, da je bila prošnja za povrnitev prepozno vložena, ker je take prošnje vložiti v devetdesetih dneh potem, ko je bila pristojbina plačana. Če je bilo nepravilno, da je bila pristojbina sploh predpisana in izterjana, pomeni za stranko največjo krivico, da se ji ni vrnila pristojbina od pogodbe, ki ni nikdar stopila